

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
 Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
 Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Piacz-utca 40. szám. — Telefon 412.

A fejedelmi asszony.

Hohenberg Zsófiáról.

Debrecen, május 6.

A „Budapesti Hírlap“ egyik közeli lapszáma külön érdekes cikkelyben, Berlinből küldött levélben emlékezik meg arról az eseményről, melynek a német trónörökös volt a szerzője — Bécsben. Ugyanis a német trónörökös a bécsi Belvedere-palotában egyesítette a Habsburg-dinasztia tagjait. Az asztalfőn pedig a családi ebédnél Hohenberg Zsófia hercegnő ült.

Ferencz Ferdinánd királyi főhercegnek, a trónok és koronák jövődöbéli örökösének felesége Hohenberg Zsófia, akit eddig a spanyol-etikettnek sorompói megé huzódott főhercegnők mellőztek. Most pedig hódoltak neki.

Ez a jövő képét veti előnkbe. Ez a fejedelmi asszony jó vagy rossz szelleme lehet nemzeteknek, amennyiben férjének valóságosan lelkét képezi ez a nagyszívű, nagytörekvésű nő, aki hivatott a magyarság boldogult védasszonyának, Erzsébet királyasszonyunknak helyére lépni. Helyére is fog lépni, mert Ferenc Ferdinánd annyira szereti nejét, annyira egy vele gondolataiban, érzéseiben, hogy e két lényt egymástól elválasztani nem lehet. Azért Hohenberg Zsófia hercegnő, ha a háttérben is fog állani, mégis lelke lesz a jövő eseményeknek és berlini barátaink tanácsolják, hogy „a magyarok — egy jobb jövőért — ne engedjék lelkéből kivieszni a magyarság

iránti szeretetét. Iparkodjanak a trónörökös és családját meghódítani Magyarországnak, amíg nem késő“.

Ebben igazuk is van a berlinieknek! Mivel szabadulni nem célunk, hisz nem is tudnánk! Magunkhoz kell láncolni a dinasztia.

A fejedelmi asszony évekig élt közöttünk. Igazán csak rajtunk mulik, hogy félreismerés helyett megszeresse Erzsébet nagyasszonyunk elárvult nemzetét.

Magyar politikai válság.

Andrássy, Desseffy, Justh Gyula kihallgatása.

Hírek az ideiglenes megoldásról.

Budapest, május 6.

Ma kezdődött meg a királynál a politikai fogadtatása, még pedig váratlan szenzációval. Az előre megállapított sorrend ellenére az uralkodó délelőtt tizenegy órakor gróf Andrássy Gyula belügyminisztert, az alkotmánypart vezérét fogadta.

Az audiencia meghívás folytán történt. Andrássy teljes óra hosszat időzött a király dolgozószobájában s pontban tizenkét órakor hagyta el a várat. Kihallgatásáról a sajtó képviselőinek nem adott felvilágosítást.

Andrássy kihallgatása óriási feltűnést keltett a politikai világban, ahová annak híre eljutott. Általában összeköt-

tetésbe hozzák a koronának azzal az elhatározásával, hogy a kibontakozást hatvanhetes bázisra kívánja helyezni.

Utána az országgyűlés két házának elnökei, gróf Desseffy Aurél és Justh Gyula jelentek meg az uralkodó előtt, hogy a válságból való kibontakozás dolgában tanácsot szolgáljanak. Az első közlők, aki pont fél 1 órakor megjelent a budai várban, a főrendiház elnöke. Nyomban bevezették az uralkodóhoz. Desseffy audiencia előtt felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt s husz percig időzött nála. A hozzá intézett kérdésekre a főrendiház elnöke nem adott érdemleges választ a sajtó képviselőinek.

— A becsületes magyar hazafi álláspontját fogom képviselni — mondta. Más felvilágosítást nem adhatok.

Justh Gyula félkettőkor ment a királyhoz. A Ház elnöke délelőtt a képviselőházban volt, ahol számos látogatást fogadott. De szándékairól szintén nem nyilatkozott bővebben.

— Minden készségemet felajánlom — mondta — hogy minél előbb kijussunk a válságból. De az képtelen feltevés, hogy olyan megoldást terveznek, melynek a bank elejtése a föltétele. Ez a függetlenségi párt programja legfontosabb pontjának feláldozása volna.

Egyébként ma már minden vonalon az a nézet általános, hogy a király mostani budapesti időzése alatt nem lesz döntés s ha az uralkodó később határoz is, csupán ideiglenes megoldásról lehet szó, mert sem a politikai helyzet, sem a pártközi viszonyok mellett nem

Késő éjjel.

Írta: Bunik Iván.

Álom volt-e, vagy csak titokzatos éjjeli idő, amely annyira hasonlít az álomlátszóhoz, magam sem tudom. Ugy látszott, hogy a bánatos holdvilág már jó régen borul a földre s hogy a néma csendben minden kihalt a földön s hogy beállt a nappal álmításaitól és hiúságaitól ment nyugalom ideje. Ugy látszott, hogy Páris legszegényebb s legelhagyottabb zugában is minden szunnyad és jó régen alszik. Én is sokáig aludtam, de végre lassan elhagyott az álom, mint a gondos és nem siető orvos, aki minden dolgát tökéletesen végzi s csak akkor hagyja el a beteget, amikor az életűdével lélekzik, fölnyitja szemét s amikor örvendetes mosolygása elárulja, hogy az élet visszatért belé. Amikor az álom elvégezte a magáét s amikor én felébredve, szememet felnyitottam, egyedül találtam magam az éj csendes és fényes birodalmában, egyedül az ő némaságával s gyermekkorom emlékeivel.

Zajtalanul jártam az ötödik emeleten levő szobám padló-szőnyegein, aztán meg az ablakhoz mentem, s hol a tágas szürkületbe burkolt szobát, hol pedig az ablaktáblán keresztül a holdat néztem s akkor az ablak párkányára kellett hajolnom. A hold fénye ömlött el rajtam s én fejemet felemelve néztem az arcába, aztán meg a szürkületbe. Amint így néztem és

hallgatóztam, megint csak éreztem, hogy a késő éjjel halálos csendje vesz körül s mindaz, amit nappal átéltem, egyre távolodott tőlem s idegenné vált reám nézve.

A hold fénye a függöny fehér csipkéin is átszűrődve, a szoba másik végén is enyhítette a szürkületet. Onnan azonban már nem volt látható a hold. Mind a négy ablak s a mellettük álló tárgyak élesen meg voltak világítva. A fény az ablakokból négy halványkékes s halványezüstös sugárban özönlött be, amelyek mindegyikében keresztet rajzolt az árnyék s amely keresztet gyöngén törtek meg a megvilágított széken.

A szélső ablaknál álló karosszékben ült az, akit én szerettem. Egészen fehérbe volt öltözve, egy kis lánykához vagy angyalhoz hasonlított. Sápadtan ült s olyan szép volt megrögő helyzetében. Bizonyára attól volt szomorú, amit átélünk s ami sokszor kérlelhetetlen ellenségekké tett bennünket.

Ugyan mire gondolt? Miért nem aludt ezen az éjszakán? Tekintetét kerülve ültem le egy sorba az ablak deszkájára. Későre járt, a szemben álló ötemeletes fal is egészen sötét volt, már egy ablak sem világított rajta. Valamennyi úgy feketélt, mint a vak szemek. Lenéztem, a szűk folyosószerű utca is sötét és néptelen volt. Ilyen volt az egész város, csak a sápadt fényű hold, amely már jobbra hajolt, rezgett odafönt s meg-megállt a rohanó felhők

között s egyedül örködött a város fölött. Régen nem láttam már azt sem. Most egyenesen a szemembe nézett, fényesen, de egy kicsit szomorúan világított, talán azért, mert fogyott. A felhők füst módjára usztak el mellette, ahol még fényesek voltak, de tovább ha'adva tömörültek, a háztetőkön túl pedig valóságos nehéztömegekké lettek.

— Régen nem láttam már holdas éjszakát, — gondoltam ismét fájdalommal s gondolataim megint azokra a régmúlt s már-már elfeledett őszi estékre tévedtek, amelyeket Közép-Oroszország halmos síkjain láttam, amelyeken azonban még nem keseregtem multamon.

Ott is bepillantott a holdvilág a szülői ház kicsiny ablakán, ott ismertem meg s ott szerettem meg halvány arcát. Hirtelen s szinte öntudatlanul hagytam el gondolataiban Páris s egy pillanat alatt életem teremtett Oroszország s én gyönyörködve néztem a végtelen rónát... Tovább a Balti-tenger arany színben csillogó síkja nyújtózott, még tovább a fényesek szomorú világa, mely a felhőkig nyulik s kelet felé a ködben vész el... Aztán ritkábbak az erdők, tisztások és sáros helyek következnek, amelyeken túl délfelé végtelen síkság nyulik. Száz és száz mérföldnyire húzódnak az erdőségeken, a hold fényében csillogó vasúti vonalak s a tarkaszínű világítók álmosan pistognak és egymásután szaladnak szülőföldem felé.

alkalmasak hosszabb időre való kibontakozásra. Az átmeneti kabinet feladata a választói reform megalkotása.

A függetlenségi párt álláspontja.

A függetlenségi párt hivatalos lapja, a „Budapest” ma vezércikkben foglalkozik a válsággal a párt szempontjából s a többi közt ezeket írja:

A függetlenségi párt nem hajlandó kormányválságra másképpen, mint *határozottan körvonalozott feltételek mellett*. Most, amikor a válságból való kibontakozás kereséséről van szó, elsősorban azt kell eldönteni, hogy ideiglenes vagy pedig állandó kibontakozás keressék-e? Attól tartunk a fenforgó viszonyok közt, hogy állandó kibontakozás feltételeit ezidőszereint alig lesz lehetséges megtalálni és valószínűnek látszik, hogy *csak ideiglenes megoldás módzatait lehet és kell keresni*. A függetlenségi párt jól tudja, hogy vezére, Kossuth Ferencz mindent, amit becsülettel és az elvek iránt tartós hűség mellett lehet, megtesz avégből, hogy a megoldás lehető legyen. Arról is meglehet és meg van győződve a függetlenségi párt, hogy vezére bármennyire is törekszik a megoldás után, ezt csak oly értelemben akarja, hogy ne hozzon a nemzetre semmi vereséget, megaláztatást, sőt csüggedést sem.

A pártvezérek kihallgatása.

A király Kossuth, Apponyi és Zichy minisztereken kívül még az összes pártvezéreket meg fogja hallgatni. A 67-es politikusok (Tisza, Lukács László és Khuen-Héderváry, esetleg Bánffy) kihallgatása utoljára fog maradni.

Tegnap este a függetlenségi pártkörben Tóth János államtitkár, aki a legjobban értesült politikusok egyike, kijelentette, hogy az ő információja szerint a kibontakozás igen nagy akadályokba ütközik, úgy hogy kilátás van arra, hogy a válság az őszig is elhúzódik.

Andrássy és Justh nyilatkozatai.

Andrássy kihallgatása után kijelentette, hogy fordulat addig nem történt és vajmi kevés alapja van azoknak a híreszteléseknek, mintha a válság megoldást nyert volna. A helyzetet ő most sem látja kedvezőbb színben.

Desseffy Aurél kihallgatása egy óra hosszat tartott. Justh Gyula féltekör ment az audienciára és elmondta, hogy a király a bank dolgában véglegesen még nem foglalt állást. Előterjesztését, mely az önálló bank szükségességéről szólt, ő felsége nyugodtan hallgatta végig, de megjegyezte, hogy tudomása szerint Magyarországon sokan vannak, kik az önálló bankot veszedelmeknek tartják. Justh szerint hosszú válságra van kilátás.

A trónörökös és a válság.

Bécsből jelentik, hogy a király Budapestre való elutazása előtt fogadta a trónörökösöt, kivel hosszasan tárgyalt a magyar válságról. Azután pedig meghagyta, hogy a trónörökös a magyar válság fejleményeiről nyomban értesítsék.

Hir szerint a király héttől Lukács László pénzügyminisztert is fogadja kihallgatáson.

A debreczeni magyarfogatokról.

— Herman Ottó és Simon György adatai. —

Herman Ottó jeles tudósunk „Koppantóra” címmel a következőket írja:

Két évvel ezelőtt eszembe jutott, hogy elő kellene venni a magyar kocsis-, nem is mesterséget, hanem hivatást, mert ugyancsak magyar. Egyben elő kellene venni a szíjjártó mesterséget, a lószerszám miatt, a melynek soknemű csokra-csattja bőszéges szókinccset rejtegethet — és egyúttal meg kellene állapítani a befogás sokféle módját alak- és mesterszó szerint.

Nagyon érthető, hogy Debreczen nemes városára vettem szememet, a melynek parádés fogata ötös: három ló elől, kettő a rud mellett hátul; de kivált az aratás utáni dologtévő napokon az élet betakarását a rangosabb civis is ötös fogattal végzi. Megkértem tehát Zoltai Lajost, a debreceni városi muzeum tevékeny örét, ki élesszemű, körültekintő kutató, hogy venné elő a dolgot, a mit meg is tett. Tájékoztatta pedig szava szerint:

Simon György szepespusztai földbirtokos ur, az ő Basahalmán belől született kocsisa segítségével.

— Nina, — ismétlem én bátorlalanul s elvontam szeméről kezeit.

Még ekkor sem felelt, csak a fejét hajtotta le. Reápillantva, láttam, hogy arczáról könyek peregnek le s nyitott szempillái úgy remegnek, mint valami gyermeké. Ezt látva, lábaihoz térdre ereszkedtem, erősen átkaroltam s arczához hajoltam s kezét csokolgatva, ontottam könyeimet. Megrezent s fejemet föl akarta emelni térdéről.

— Talán te vagy a hibás? — mondá bánatosan. Hát nem én vagyok mindenben a bűnös? S édes-keserű könnyein át is mosolygott.

Minden bünt egyedül magára akart venni s engem egészen tisztázni akart, én meg egyre csak azt mondtam, hogy mind a ketten bűnösök vagyunk, mert mind a ketten megszegettük a boldogság törvényét, amelyért élnünk kellene. S egy percze a gyermekkor őszinte s ártatlan világában élve, együtt töltöttük az éjszaka hátralévő részét.

— Megint szerettük egymást úgy, a mint csak azok szerethetnek, akik együtt szenvedtek, együtt tévedtek, de együtt jártak az igazság ritka perceiben is. Csak a halvány, bánatos hold látta a mi boldogságunkat s beszélt nekünk az örök Igazságról akinek színe előtt megbocsáttatnak a mi szándékos és akaratlan vétkezéseink.

Talán általánosan ismeretes, hogy telivér debreceni ivadéka a homo sapiens spéciesnek csak az az emberfia, a ki a Basahalmán innen született, a minék az előzményei közé még egy bunda is tartozik — nyerses, de hamisítatlan és szintén csak a Basahalmán belől termő magyar humor az egész.

Az eredmény jellemzésére legyen ezuttal ennyi elég: a sorozat kezdődik a kettes fogaton, a mikor a balkéz felőli ló a nyerges, a jobbkez felőli a rudas — és végződik a nyolcas fogaton, a mikor elől is négy, hátul is négy ló van egy sorba befogva. Két sornál soha sincsen több.

A kettes és nyolcas közé esik a legtípusabb, országos, sőt már egy kicsit világhírű debreceni ötös fogat, a mikor elől három, hátul két ló van befogva. A jobb és bal úgy van itt értve, hogy a meghatározó a lovak mögött ül, vagy áll. Meg kell jegyezni, hogy egy másik ötös fogat, a mikor elől két, hátul három ló van befogva, már nem tipikus, ezt franciáson, tudniillik a saraglyából hajtják, holott az igazi magyar ötöst mindig nyeregéből kormányozzák.

Ebben az utóbbiban azután a balkéz felőli hátulsó ló a nyerges, a jobbkez felőli a rudas — ennyi a hátulsó sor; elül a hármas sorban, a középső ló a gyeplős, a balszélső az embertülső láncos, a jobbszélső pedig az ostorhegyest. A további mesterszót már rajzzal kellene támogatni, a mit azonban a könyvemre hagytam.

A koppantóról.

E vizsgálat során eszembe jutott, hogy van ám egy hármas fogat is, amelynek neve: koppantóra volt. Ezt a fogatot Debreczenben senki sem ismerte; de följegyezte a Szilágyiságból a nép szájáról néhai Pungur Gyula és ismerik Lossonczy Antal és Liphay Artur urak Jász-Nagykun-Szolnokmegyéből.

Magam a felföldről, különösen a tótságból ismertem, hol két változata divott és talán ma is él. Mielőtt azonban a fogatot elemezném, meg kell mondanom: mi is volt hát maga a koppantó?

Még a XIX. század derekán is a koppantó nélkülözhetetlen eszköze volt a főuri és polgári háztartásnak; az előbbiben sokszor nemes ércből való, ötvös kezétől eredő remekmű, az alsó sorokon sokszor bizony cigánykovács munkája. Ugy, amint előbb az olajjal telített moderateur lámpa, majd a petroleum megkezdte hódító hadjáratát a gyertyaöntés ellenében, e világító módok letűntével eltűnt a koppantó is és a mi szárnyszabadjára törekvő, legifjabb nemzedékünk már a koppintásra gondol, amikor az öregek a koppantót emlegetik. Lássuk hát.

A koppantó ollószerű szerszám volt, két füllel a hüvelyk- és mutató-ujj számára; egy ládikószerű fejjel és ezen a piszkáló hegygel.

Amikor az alul vastagított, bunkószerű, mártogatott gyertya annyira leégett, hogy a bél kihajolt és a vége hamvadni kezdett: előkerült a koppantó, kinyitották és elcsipték a bél megfelelő részét, melyet a ládikó befogadott és a záró elfojtott. Ez volt a koppantó és a föladata.

A koppantóra való befogás a koppantó viszonylatában önmagát magyarázza. A három ló közül a két hátulsó megfelel a koppantó fülének, tehát a nyerges és a rudas lónak; a harmadik ló a gyeplős, (a két hátulsó elé fogott) megfelel a koppantó fejének, vagy ládikójának. Világos tehát itt is, hogy a magyarság a hasonlatot keresi és követi, ami élesen jellemző. Hozzáteszem, hogy a széles fogatot a síkság megengedi, mert a szélső ló gyepen járhat; a hosszú keskeny, koppantós fogat a hegyi és különösen erdei utakkal van megokolva.

Az összehasonlítás azonban még egy, elég érdekes tanulsággal szolgál a tót forma viszonylatában. A tótságban és különösen szántáskor erősen divik a koppantós-fogat, leggyakrabban azonban úgy, hogy a ló az élén jár és gyeplős, de sokszor nyereg alatt is jár; a rud mellé pedig két tinó van befogva. Akár

S előttem állanak a szelid halmokkal borított földek, amelyek között áll a vén, kopott udvarház, amely ócska és egyszerű a hold fényében . . .

Vajjon nem-e az a hold ez, a mely valamikor gyermekszobámba is betekintgetett, amely látott engem mint ifjut s amely most velem együtt bányakodik hányatott ifjuságomon? Bizonyára ő nyugtatott meg az éj fényes birodalmában, ő juttatta eszembe mindazt, amiről azt hittem, hogy örökre el van temetve meggyötört szívemben.

Járkáltam és gondoskodtam, az éj pedig zajtalanul suhant tova néma szárnyain.

— Miért nem alszol? — szólított meg végre egy félénk hang.

Ő szólított meg engem a hosszú makacs hallgatás után, ami fájdalmas, de mégis édes visszhangot keltett szívemben. Valami megmozdult bennem, izgalomba ejtett s csendesen feleltem:

— Nem tudom . . . És te?

Megint sokáig hallgattunk. A hold észrevehetően ereszkedett a tetők felé s már jó mélyen pillantott be a mi szobánkba. Ugy látszott, mintha egy lélek se volna abban a rettenetes épületben s szinte jól esett éreznem, hogy mi egyes-egyedül magunk vagyunk.

— Nina, — szólaltam meg, feléje tartva, — bocsáss meg nekem.

Nem felelt, csak kezeivel takarta be szemét.

három lóbol, akár egy lóbol és két tinóbol van összealkotva a koppantó csak magyaroknak az; a tót ember ezt a befogási módot így nevezi; na vidlicsku, vagyis villára, amikor az élén járó ló a villa nyele, a rud mellé fogott két jószág pedig a villa két ága, mert a népies villának soha sincsen többje.

A dánosi cigányok boszuja.

A dánosi koronatanu eltűnt.

Azt hiszik, hogy cigányok rabolták el.

Még emlékezetes, éppen egy esztendője, hogy a dánosi haramiák monstre büntügyét tárgyalták a pestvidéki törvényszéken. A tárgyalás, minél inkább közeledett a vége felé, annál jobban bővelkedett megrázó jelenetekben. Ezek között is dermesztő hatása van annak az epizódnak, mely Parnó (Lakatos János) a banda vezére és fia, a kis Lakatos Pista között folyt le. A tizenhároméves gyerek ugyanis rámondta kihallgatása alkalmával, május 9-én az apjára hogy ő volt az, aki a dánosi expedíciót vezette és őt ünnepelték, mint legnagyobb hőst a cigányok a gyóni erdőben.

Három gyerek: Lakatos Róza, Lakatos Murza és Lakatos Pista voltak a koronatanuk a nagy pörben. Legérdekesebb közöttük a tömzsi, tizenkétszázöt Pista, aki minden elfogódottság nélkül mondta el a dobogón véleményét az egész büntetésről.

— Ha a Trokár Marcsa velünk nem lett volna, akkor a baj sem történt volna.

Ez volt a vélekedése a gyerekeknek, aki különben a legtisztább cigány-típus volt, sűrű szemöldökkel. Erősen izezett, villogó szeméből nagy elszántság sugárzott; fegyverekhez pedig úgy értett, mint egy puskaműves. A szünet alatt az előszobában fesztelenül beszélt ügyvédekkel, ujságírókkal.

Ha megkérdezték, hogy mi akar lenni, ezt felelte:

— Pincér leszek, azért, mert akkor nem közelíthetnek meg a cigányok. Tudom, hogy ha kiszabadulnak, akkor legelőször rajtam akarják megbosszulni magukat. De a kávéháznak még a közelébe sem mernek jönni.

Azért merete olyan bátran odamondani az apjára is, hogy ő volt az első gyilkos. De amikor szembesítették vele, akkor a gyereki sziv is megszólalt.

Itt közöljük akkori tudósításunk egy részét:

Az elnök most Lakatos Pistát kérdezi:

— Tudod, hogy ez a Parnó is ott volt a bandában, Dánoson?

— Tudom, nála volt a fekete revolver...

Parnó magából kikelve, reszkető hangon:

— Megkérem a méltóságos elnök urat, hát miért éppen ezek láttak engem Dánoson és nem a magyar emberek? Hát zsákban voltam én?

A legizgalmasabb pillanatok következtek ezután.

Az elnök azt mondja a fiúnak:

— Nézz csak oda arra az emberre, az apád ez?

A fiu egy pillantást vet az apja felé. Némán marad. A beszédes gyerek egy szót nem szólt. A kínos csendet Parnó törte meg. — A homlokán gyöngyözött a verejték, az arca el-sápadt és tompa hörgéssel mondta:

— Megkérem a méltóságos bíró urakat, hiszen ez nem is az én fiam, nem is láttam sehol.

Azóta kuriai ítélet is megpecsételte a cigányok sorsát. A kis Lakatos Pista pedig a gyermekmenhelyből egy soproni kávéházba ke-

rült pikkolónak. Jól viselte magát, meg is szerették a soproniak. Tegnap azután mindenki csodálkozására a fiu eltűnt a kávéházból. Az a gyanu merült föl, hogy elrabolták a gyereket a dánosiaknak el nem fogott cinkosai.

A soproni hatóság ilyen irányban folytatja utána a nyomozást.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Évzáró ünnepély. A debreceni ref. főgimnázium ifjúsági gyűlékezete 1909 május 9-én d. e. 9 órakor a főiskola oratóriumában a Kálvin születése 400 éves fordulóján az ő emlékezetének felújításával egybekötött Évzáró Ünnepélyt tart a következő sorrenddel: 1. Felálló ének. Ur Jézus! mely igen drága. 2. Előének. 70 dics. 1., 7. verse. — 3. Imádság. Mondja: S. Szabó József, a gyűlékezeti felügyelő tanára, — 4. Kálvin emlékezete. Irta: Tóth István. Szavalja: Borsy István VIII. o. tanuló. 5. Kálvin, mint a keresztyén lelkület példaképe. Irta és felolvassa Szűcs Kálmán, VIII. o. tanuló, a gyűlékezeti előljárója. 6. A 146. zsoltár 1. és 4. verse. Éneklí az ifjúsági vegyes kar. — 7. Kálvin. Irta Szabolcska Mihály. Szavalja: Keztyűs Lajos VIII. o. tanuló. — 8. A gyűlékezeti évi működéséről. Bezáró beszéd. Tartja Görgei Márton VIII. o. tanuló, a gyűlékezeti előljárója. — 9. Utóének 37. dics. 2. verse.

Gizi napra.

Rütyget bontó zúgó erdő
Búsán szóló csalogánya,
Vidámabb dalt, edesebbet,
Kedvesebbet dalolj mára:
Névnapijára.

Kis dalárja vadvirágos
Gyöngyvirágos kék mezőnek,
Hozzá szálljon, róla zengjen
Ma az édes bűvös ének:
Névnapijára.

Jertek ti is ünnepelni
Búgó galamb, síró gerle,
Szálljatok az ablakára
Búgni, sírni ma reggelre:
Névnapijára.

Illatárad felé szálljon
Nárcis, szegfű ringó rózsa,
Boruljatok kebelére
Csókoljátok sorba, sorra:
Névnapijára.

És te lelkem! összetépve
Megtapodva, megszagatva,
A te kincsed, boldogságod,
Üdvöd, álmod, menyországod
Öleld átál nagy zokogva:
Névnapijára.

(909. május 7.)

Hajdu Árpád.

Irodalom, művészet.

Dr. Nagy Zsigmond tanulmánya.

Dr. Nagy Zsigmond kollegiumi tanár, lapunkak is kiváló tollu dolgozótársa tanulmányt irt egy holland író „Lucifer” című munkájáról. Heinrich Gusztáv, a tudományos akadémia főtitkára, a Kisfaludy-Társaság felolvasó ülésén bemutatta ezt a tanulmányt, melyet nagy tetszéssel fogadtak.

Hangverseny. A debreceni Zenede közép- és felső osztályu növendékei f. hó 9-én, vasárnap este 7 és fél órakor hangversenyt tartanak modern zeneszerzők műveiből. Alföldi Karola, Tüdös Ilona, Bacsó Erzsébet, Zimonovics Rózsi, Fischer Irén, Freund Böske, Mandel Irén, Tüdös Kata, Killer Margit, Szántó Magda, Konrád Ilona növendékek működnek közre.

HIREK.

A lovassági felügyelő Debrecenben.

Csapatszemle a Vilmos-huszárok felett.

Debrecen, május 6.

Előkelő katonai vendégei vannak Debrecennek. A Bika-szállodába fényes katonai méltóságok szállottak meg.

Brudermann lovassági felügyelő, tábornagy nagy katonai kísérettel Debrecenbe érkezett és szemlét tart a Vilmos-huszárezred felett.

A magasrangu katonai méltósággal együtt érkeztek *Mattits* és báró *Kirchenbach* tábornokok; továbbá *Leitner* alezredes, *Janky* százados és báró *Bolfrass* főhadnagyok.

A lovassági felügyelő, aki igazán délceg szép lovas katonatiszt, a délutánt Bika-szálloda kávéházában töltötte kedélyes beszélgetés mellett.

Nemesi kastélyból vendégfogadó.

Omladozó kuriák között.

Debrecen, május 5.

„Omladozó kuriák között” czimen tárcasorozatot közöltünk e lap hasábjain; mintegy visszhangként csapódik elénk az itt következő híreske, melyet lapunk egyik barátja, B. M. ur színes tollal irt meg s küldött be egy „Omladozó kuria” végsorsáról. Korszakos átalakulásunkról bizonyosság ez a hír, mely ugy hangzik, mint mikor merész futam közben, ketté pattan a búgó hegedű húrja. Vége a nótának.

„Emlékezzünk vissza — írja B. M. — csak a közelmúltban, nem is olyan messze, csak az utolsó évtizedre. A szomszédos Mikepércs határában, az ugynevezett Bodóházán emelkedett, hiszen még ma is meg van ugyan! — egy öreg kastély. Hűs lombozással, illatos virággyakkal, alacsony rácsos kerítéssel, körülötte pedig ameddig csak a szem ellát: terjeszkedett a kastélyhoz tartozó sok-sok tanya és szőlő föld...

Hőrebhegyi Sinay Gábor — ugyan ki ne ismerné e nevet Debreczenben? — a professzor, püspök és tudós Sinay Gábor leszármazottja és a nemes Sinay Zsigmond fia tulajdona volt ez a kastély.

„Gábor bácsi” a jó öreg nemes ur abból a régi jó időből való volt, amikor még száz szál gyertya és száz icce bor mellett felejtette a magyar ember bánatát és réztrombitás cigány zenekarok huzták a talp alá valót. Mikor még nemes uraimék dali magyar táncban megforgatták a rengő-ringő dereku szép csap-lárosnét.

Nos hát a jó „Gábor bácsi” — így hívta őt mindenki — sokat kocingatott. Koccingatott, dalolgatott, míg nem pár évvel ezelőtt meghalt. A sárándi temetőben fejfa alatt nyugosza az öreg ur csendes siri álmát. A birtokát pedig eladták kuriástól együtt. A büszke nemesi hajlékból maholnap vidám borleány fog az országuti jövevény felé kacsintgatni, mert a nagymultu nemesi curiát vendégfogadóva alakítják át a legujabb tervezetek szerint.

— **A Szanatórium Egyesület évi közgyűlése.** A József kir. Herceg Szanatórium Egyesület évi közgyűlését Budapestén május 15-én tartja meg. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok akik május 15-éig tagokul belépnek a fővárosba való felutazásra féláru vasuti jegy kedvezményében részesülnek. Felkérem tagtársaimat, sziveskedjenek velem május hó 10-ig tudatni, hogy közgyűlésünkön részt vesznek-e, hogy a központnál a vasuti jegy váltására szolgáló

igazolványról idejében gondoskodhassak. Ujhelyi Andrásné a József kir. Herczeg Szanatórium Egyesület debreczeni bizottságának elnöke.

— **A muzeumigazgató esküje.** Lőfkovics Arthur ékszerész, a Debreczen városi muzeum nagyérmű és áldozatkész igazgatója ma délelőtt tette le a hivatalos esküt a teljes tanácsülés előtt. Kovács József polgármester ezen alkalmából megleghangú beszéddel üdvözölte az új igazgatót.

— **A debreczeni villamos vasut.** A városi tanács, a közgyűlés kiküldöttjei és a helyi vasut megbízottai befejezték a tárgyalást a villamos vasut ügyében. A tanács részéről Kovács József polgármester, dr. Magoss György főügyész, Körner Adolf tanácsnok és Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, a törvényhatósági bizottsági tagok közül Szilágyi Imre, dr. Tüdös János, dr. Fejér Ferencz és Poroszlai László vettek részt a tanácskozásokban. A tárgyalások eredményre vezettek, amennyiben a város és a helyi vasutársaság között a megegyezés létrejött. A társaság felépíti a villamos vasutat a Piac-, a Hatvan-, a Kossuth- és a Csapó-utcán két millió korona költséggel. — A város ennek ellenében évi negyven ezer koronával segíti a társaságot tíz éven keresztül s a vasutnak 60 évi concessziót engedélyez. Az ügy most a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül javaslatlattel végett s a közgyűlés fog határozni afelett, hogy elfogadja-e a feltevételeket s ott fog eldönteni, hogy lesz-e Debreczenben villamos vasut, vagy sem?

— **Kinevezések.** Weszprémy Zoltán főispán Petrovics Milenkó és Sepotján János szigorló orvosokat a debreczeni közkórházhoz segédorvosokká, ifj. Jászay Antal vármegyei díjnokot, vármegyei írnokká nevezte ki. A pénzügyminiszter Szabó Máté hajduböszörményi adóhivatali gyakornokot adótitkárrá nevezte ki.

— **Vármegyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 13-ik napján délelőtt 9 órakor a vármegye székházába nagytermében tartja meg tavaszi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek 123 tárgyat mutatja be a nyomtatott tárgysorozat. Számos, a megye közönségét érdeklő ügyet készítettek elő a tárgyalásra.

— **Meghalt a Petőfi barátja.** Gyászlobogót pacskol a hideg, esősszel a kereskedelmi akadémia homlokzatán. Debreczen városnak egyik legtekintélyesebb, csöndes szerénységében is nagy munkás tagja hunyt el. Novelly Ede 85 évét élt. Petőfinek eperjesi tartózkodása alatt bizalmas baráti viszonyban állott a nagy költővel. Eredeti petőfi-kéziratokat is őriztetett az öreg ur, ki mint a debreczeni kereskedelmi akadémia a felügyelő bizottságának elnöke élete legutolsó időszakáig hasznos tevékenységet fejtett ki. Elhunytáról a Kereskedő Társulat gyászjelentést adott ki:

Mély fájdalommal tudatjuk azt a szomorú hírt, hogy érdemekben gazdag tagtársunk, Kereskedelmi Tanintézetünk felügyelő-bizottságának elnöke Novelly Ede ur folyó hó 5-én délután 5 és fél órakor meghalt. Kihült porait f. hó 7-én, pénteken délután 3 órakor kísérik a családi gyászháztól (Rákóczy-utca 32. sz.) utolsó útjára: az örök nyugalom helyére. Emelékét azzal a szeretettel fogjuk megőrizni, a mellyel iránta életében viseltettünk. Debreczen, 1909. május hó 6-án. A Debreczeni Kereskedő Társulat.

— **Uj doktorok.** A debreczeni jogászfisatárság két tagját Kun Miklóst és Darvas Györgyöt e héten avatták doktorokká a kolozsvári tudomány egyetemen.

— **Adók kivetése.** Az 1909-ik évi földadó, az 1909. évi tőkekamatadó, az 1908. évi általános jövedelmi pótdadó és az 1908. évi országos betegpótlási pótdadó kivetési lajstromok

elkészülvén; az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. é. május hó 7—15. napjain a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítették, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetők meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételére nem fognak. Debreczen, 1909. évi május hó 6-án. A városi adóügyosztály.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt a városházán tanácsülés volt. A folyó ügyeken kívül a rendőriégység egyenruházataira vonatkozó ajánlatokat tárgyalták, de azok felett nem döntöttek. A legközelebbi ülésen újból tárgyalás alá kerül a dolog.

— **A nap halottai.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Mihály ref. 5 hónapos, Gebei Lajos ref. 45 éves, Tóth Mihály ref. 14 éves, Novelli Ede r. kath. 82 éves.

— **A városi takarékpénztár ügyében** kiküldött bizottság, melynek tagjai Vecsey Imre, Poroszlai László és Falk Lajos, állandóan ülésezik a városházán s az alapszabályzat-tervezetét készíti elő.

— **A sorozások.** A mai napon az első korosztályból a 431 sorszámtól a végig s a II. korosztálybeliek közül 1—332-ig kerültek sor alá. Bevettek közülük 42-öt. Holnap a II. korosztálybeliket és a III-ik korosztálybeliek közül az 1—323-as sorszámuakat sorozzák.

— **Zenővendékek hangversenye.** Nöth Antal conservatóriumot végzett zenetanár növendékei, előhaladásuk bemutatása végett, folyó hó közepétáján hangversenyt rendeznek. A műsort, valamint a hangverseny helyét és idejét később állapítják meg.

— **Beszámoló ülés.** Az Országos Magyar kereskedelmi egyesülés hajdúmegyei kerülete 1909. május 9-én, délután 4 órakor a Debreczeni Kereskedő Társulat dísztermében beszámoló ülést tart. A beszámoló közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél írásban benyújtottak. — **Tárgysorozat:** 1. Elnöki megnyitó. 2. Szende Pál központi főtitkár előadása. 3. Az évi jelentés, zárszámadás, költségvetés tárgyalása. 4. Választmányi tagok választása.

— **Az utszélről.** A Kossuth Lajos hajdani dicső seregének, a 48-as honvédségnek egyik legdallásabb katonáját, a 84 évét élt Bocskay-husár főhadnagyot, Simonffy Sándort a múlt napokban temették el.

Megható volt ez a temetés. Az öreg Bocskay-husár főhadnagy temetése.

Midőn a koporsót kivitték az udvarra, a jelenvolt 13 egyenruhás öreg honvéd tisztelgett a halott bajtárs előtt. Meghajtották a zászlót a koporsó előtt.

Azt a kedves csoportot meg festményen kellett volna megörökíteni, mely az elhunyt vitéz magyar tiszt koporsója körül csoportosult.

Az elhunyt honvéd huszártiszt testvére, Simonffy Imre nyugalmazott polgármester állott legelő, ki maga is kapitány volt, délceg „veres pántlikás kapitány” volt a Kossuth Lajos seregében. Fekete „kis botjára” támaszkodott az öreg kapitány, ott sorakoztak mellette a kedves öreg bajtársak, mint Horváth Imre 48-as tiszt, nyugalmazott honvéd ezredes, Veszprémy Laci bátyánk szintén volt huszártiszt, Váci Muki bátyánk a 48-as tüzérhadnagy, Papp Ferenc debreczeni nyugalmazott főjegyző, 48-as tüzemester a Bem-apó seregéből, Vecsey Viktor, Simonffy János s még többen az öreg honvédeink közül.

Fekete „kis botjára” támaszkodott Si-

monffy Imre, a hajdani „piros pántlikás” honvéd kapitány.

Azok a kedves öregek! Kedves öregek . . .

Az egyenruhás honvéd meghajtotta a halálfejes zászlót.

Ott volt az öreg Kola János „ur” is. A Bocskai huszárok a Hajduság huszárai voltak! Kola János volt országgyűlési képviselő, mint törzsökös hajdu, nemcsak mint jó barát, de mint a hajdu atyafiak képviselője is odaállított az egykori Bocskai-husár főhadnagy koporsójához.

Kedves volt, nagyon kedves volt az öreg Simonffy Imre. Midőn a diák-kántus előérkezett a zseniális Mácsay karmesterrel. Az öreg kollegium hajdani jeles diákja régi, régi felejtett halotti énekek felől beszélgetett Mácsay-val. Amaz időkből, melyekből Jókay Mór regényeket írt a debreczeni diákság felől.

Visszatérve az elhunyt Simonffy Sándorra, felőle beszélük a kartársak, hogy nálánál szebb délcegebb magyar huszár nem volt az egész honvédseregben . . . 84 évét élt.

— **Magyar katonatisztek.** Jekelfalussy Lajos honvédelemügyi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez, melyben kéri, hogy a vármegye hasson oda, hogy a kadétskolai alapítványokra minél több magyar fiú pályázzék, mert csak így lehetséges, hogy idővel minden magyar ezredben szintiszta magyar katonatisztek legyenek.

— **Előadás a halotthamvasztásról.** Ismeretes az a mozgalom, mely Debreczenben megindult a halotthamvasztás illetve egy krematorium felállítására érdekében. Ezt a mozgalmat, mely már a város hivatalos köreibenél is hívekre talált, legújabbán ismét aktuálisba állítja az a felolvasás, mely szombaton este fél hét órai kezdettel lesz a Royal nagytermében. A felolvasást a magyar mérnök- és építész-egylet debreceni fiókja rendezi, amelynek meghívására Pogány Mór m. műegyetemi tanár jön le Debreczenbe és mozgófényképekkel kísért előadásban fogja ismertetni a halotthamvasztás célszerűségét, történetét s a külföldi krematoriumokat. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a halotthamvasztási mozgalomban a vidéki városok között Debreczen vezet és még Budapesten sincs krematorium, bár annak felállítására már egyesület alakult, melynek alapszabályai most vannak jóváhagyás alatt.

— **Lopás a templomban.** A tolvajok, a gonosz szándéku emberek még csak a templom szentségét sem tisztelik és még arra is vetemednek, hogy a szentelt falak között kövessék el elvetemedett tetteiket. Ilyen eset történt ma a debreczeni róm. katolikus templomban. Wiesenfelder Jánosné a Tócs-kertben lakó munkásasszony délelőtt bement a Szent-Anna-utcai templomba imádkozni. Magával vitte kis kézi szatyorát, melyben 64 fillér pénz és mintegy 10 korona értékű ruhanemű volt. Mig az asszony az egyik melléköltárnál imádkozott, a szatyort letette az egyik sarokba. Később átment a Mária-oltárhoz, de mikorra visszatért, a szatyor eltűnt. Ismeretlen tettes ellopta. Az asszony a lopást feljelentette a rendőrségen, mely nyomozza az elvetemedett tolvajt.

— **Milyen lesz az idei nyár? Meteor,** a tudós időjósok írja: Május inkább hűvös, mint meleg tavaszt hoz számunkra, a mi a terményekre nem lesz kedvezőtlen. Fődolgoz azonban, hogy ezek mentül előbb a földbe kerüljenek. Juniusban az előrehaladott évszak miatt jobban érvényesül a meleg, de még mindig nem annyira, mint azt várhatnók, úgy

hogy e hónap is változó időjárást hoz s a nagyobb, állandóbb meleg csak 23-ika után feje ki s érvényesül július és augusztus hónapokban. Az aratás így, a hűvös tavaszi hónapok miatt késést szenvedhet, de ha a gazdaközönség mindent elkövet, hogy a mag mielőbb a földbe kerüljön, a termésre aligha lesz sok panasz, mert a hűvös tavaszi napok nem szoktak rossz termést hozni s a június végén s a július elején várható meleg napok elég korán megfogják érlelni a visszamaradt terményeket. Május hónap csomópontjai 5, 12, 16, 19, 20, 21, 27 és 28-ra, melyek közül legerősebbek 5, 12, 16, 20 és 27-ikiek, a hol az 5 enyhe, a 12 és 16 hűvös, esős, a 20 meleg és a 27-iki hideg jellegűek.

— **A szováti véletlen gyilkosság.** Megirtuk, hogy Szováton Kántor Margit 12 éves leány véletlen gyilkosságnak esett áldozatul. A tragikus gyilkosság ügyében a vizsgálat ma megállapította a részleteket is. Eszerint a kis Kántor Margit átment a szomszéd udvarra, hol az őiban Kapusi Imre 20 éves kocsis foglalatokodott a tehének mellett. Kapusi mikor a leányka belépett éppen akkor kapott fel egy vasvillát. A vasvilla kipattant a nyeléből és hat centiméternyire belefuródott a szerencsétlen kis leány homlokába s azonnal megölte. A tragikus véget ért Kántor Margitot ma eltemették nagy részvét mellett. Az ügyészség fentartja az eljárást gondatlanság címen Kapusi Imre ellen.

— **A vérmérgezés áldozata.** Mint hajduhadházi tudósítónk jelenti, ma reggel ott meghalt Takács Sándor 13 éves fiú, ki tudvalevően egy véletlen szerencsétlenségnek esett áldozatul. A debreczeni kir. ügyészség elrendelte a holttest felboncolását és Horváth Arthur és Labbony Sámuel törvényszéki orvosok ma kiutaztak a helyszínre a boncolás megejtése végett. Miután Takács Sándor halálának közvetlen oka vérmérgezés, vizsgálat indult meg, hogy ez irányban is, nem terhel-e valakit felelősség?

— **Ármentesítő társulati közgyűlés.** Az „Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat” folyó hó 12-én, délelőtt 11 órakor tartja meg a rendes közgyűlését. A közgyűlést Debreczenben, Széchenyi-utca 46. szám alatt, a társulati székház nagytermében tartják meg.

— **Utonállók a Nagyerdőn.** Váradi István alsójózsai gazdálkodó ma hajnalban gyalogszerrel igyekezett be Debreczenbe. Utja a Nagyerdőn vezetett keresztül, hol a bokrok mögül egyszerre két züllött alak ugrott eléje és pénzt követeltek tőle. Váradi ellenszegült, mire a támadók megfogták leteperték a földre s kegyetlenül összeverve négy korona pénzét elrabolták tőle. Váradi nagynehezen bevászorogott a nagyerdei őrházba, hol elmondotta az esetet. A súlyos sérüléseket szenvedett embert a mentők szállították be a kórházba. Az elmenekült rablókat a rendőrség és csendőrség érelyesen nyomozza.

— **A szökevény lányok.** Tegnap számban megirtuk, hogy három leány egyik karcagi éjjeli mulatóból lopás elkövetése után megszöktek. A leányok az éjjeli vonattal Debreczenbe érkeztek, de a pályaudvaron Furkó őrsparancsnok felismerte és letartóztatta őket. A szökevények eleinte még kiléttüket is tagadták, de aztán beismertek mindent.

— **Ellopott baromfiak.** Szabó József magánhivatalnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes Kut-utca 26. szám alatti lakásának udvaráról számos baromfit ellopott. A tolvajt nyomozza a rendőrség.

— **A magyar ásványvizek tavaly ujlag egy nagy hirre szert tevő vízzel szaporodtak.** T. i. a Bihari helyi érdekű vasutak r. t. Bihar-megyében, Paptamási állomáson új kutat furattott, amely 276 méter mélységnél magától feltörő vizet adott. Ezen vizet Dr. Lengyel Béla min. tanácsos, egyet. tanár elemezte. Ez arra a frap-

páns eredményre vezetett, hogy a kut egyikét adja a legnagyobb Lithium tartalmu ásványvizeknek. Azonkívül nagy mennyiségben natriumot és magnesiumot tartalmaz és a nagyobb kötött szén-savtartalmánál fogva igen kellemes üdítő vize is van. De a víz kórházi kipróbálása csodás gyógyeredményeket hozott különösen kronikus bajnál, hólyag és veselobnál valamint diathesisnél, vesekőnél, vesehomoknál, köszvénynél és asztma bronchialisnál. Mint értesülünk a gyógyvizet a melyet a r. t. a szenvedő emberiség érdekében Paptamási Lithium gyógyviz elnevezéssel hozta forgalomba, úgy az orvosi valamint a nagy közönség körében igen nagy közkezdveltségnek és elismerésnek örvend és fentemlített betegség esetében gyógyhatása fényesen bevált.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **A Korona Takaré- és Hitelszövetkezet hivatalos helyiségét Piac-utca 9. szám alá, az emeletre helyezte át.**

— **Gyermekszáj:** Tanító: „Hol fordul elő a szarvas?” Kis tanuló: „Az erdőben.” — — — Tanító: „És a?” — — — Tanuló: „És a Schichtszapponon.” Tanító (mosolyogva): „Helyes! De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő.” — — — „És a Schichtszapponon”, kiáltotta a kis társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni.

— **Megérkeztek az ujtöltésű zseb villany lámpák Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.**

— **A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Félegyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölté a kirakatban Piac és Miklós-utca sarok.**

— **PéNZ-, szivar-, cigaretta-tárcák női kézi-táskák, uti bőröndök és utazókiosarak a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában.**

— **Uraktól levett ócska ruhákat igentisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádógos-utca 1.**

— **Keresek nyitott bolti állványokat és tégfalakat. Cim a kiadóban.**

— **Tajtékipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádógos-utca 4. szám.**

SZINHAZ.

Emlékezzünk régiekről.

„Szatyi bácsi” meg Szöke nemzetes ur.

Itt a Batthyányi-utcában, valahol a Stieber-házban vagy mellette volt (mai nyelven mondva — létezett!) az „arany kéz” polgári vendégfogadó.

Nagyon meleg tanya volt ez a pompás érmelléki boraival, hatalmas adag rostélyosai-val. Színészek, tisztviselők, a polgárság előkelő tagjai is szívesen jártak ide.

A színészek közül Szathmáry Árpád (Szatyi bácsi), Boránd, Nyilassy Matyi fészekké avatták ezt a helyet. Az a büszke, öreg Szentesi János uram a „Szentannárul”, polgár Szöke István jószomszédjával, Szilágyi József a „gavallér mészáros”, meg Gombos Sándor hentes (mindig „virgónia” szivart füstölt), mások is, kedélyesen, kedvesen töltötték itt az estét. A szökevény természetesen a színészek voltak. Különösen „Szatyi bácsi” volt ennek a büszke és gazdag polgárságnak a kedvence. Persze nagy mondások is fordultak elő. Egyszer aztán olyan nagyot talált mondani Szath-

máry Árpád színművész ur, hogy polgár Szöke István bátyánk (ki mindég büszkén emlegette, hogy a „nép bizalmából” választott tagja a városi képviselőtestületnek!) elköhíntette magát:

— Hejnye! Nekem már ne mondgyik ilyet Szatyi ur!

— Ne mondják? — csuklandozott Szathmáry. Mondok én még a nemzetes urnak egyebet is, mást is . . .

— Oszteg, mi volna az, Szatyi ur?

Szathmáry laposat pislantott Borándra, a színészre.

— Hát csak azt mondom, ha tiz üveg bort, meg öt szolvait fizet a nemzetes ur, kiteszem a balszememet is az asztalra.

Szöke István nemzetes ur méltatlankodva köszörülte a torkát.

— Ilyet már ne besziljik a színész ur!

— Fogadjunk!

— Itt a kezem, nem disztoláb! Szöke bátyánk belecsapott a Szathmáry markába.

Szathmáry egy tükört, meg gombostüt kért és a jelenvolt társadalom nagy ámuldozására kifordította — s az asztalra tette — a balszemét!

— Aunnye! A teremburáját! Szöke bátyánk majdnogy lefordult a székről! Persze, fogalma sem volt arról, hogy üvegből is csinálnak — szemet . . .

Szatyi meg nem az az ember volt, aki ki nem használta volna a meglepetést és hatást. Iziben odavágta az ámuldozó nemzetes urnak:

— Ha még fizet husz üveg bort a nemzetes ur, kiteszem a másik szememet is . . .

Szöke bátyánk méltatlankodva pattant fel a székről. S haraggal förmedt rá Szatyira:

— Nem fogadok. A kutyát tegye bolonddá a komédiás ur! . . .

nemes Portörő Kelemen.

* **Próbaházasság.** A Kossuth nóta révén annak idején nagyon híressé vált, de egyébként is nagyon jóízű énekes bohózat a Próbaházasságban lépett fel tegnap este Soly-mossy Elek, aki Szikora szerepében ugyanolyan pompás, művészi alakítást nyújtott, mint az első fellépte alkalmával. Nagyon sok tapsot kapott s kuplét meg is kellett ismételnie. A többi szereplők közül nagy sikere volt Ligeti Lajosnak a helyszerző szerepében, valamint Rózsa Lilinek és Horváth Kálmánnak. Krasznay Ernő, Kemény Lajos, Gerő Ida, Lukács Juliska, és Győre Alajos mindannyian hozzájárultak az előadás sikeréhez.

* **Gazdy Aranka gyásza.** Őszinte részvétellel emlékezzünk meg a szintársulat jeles művésznőjének, Gazdy Aránaknak családi gyászáról. Édesanyja, özv. nezsideri Gazdy Béláné született zalatnai Bend Adél meghalt Budapesten. Folyó hó 6-án temették el.

* **La Mirette et Partner.** A párizsi opera világhírű szólótáncosai ma este kezdik meg vendéjátékukat színházunkban. A kiknek alkalmuk volt már láthatni ezt a két hírneves táncost, az elragadtatás hangján beszélnek erről a csodás attrakcióról, mely világhírű különlegesség. A táncosok a Tatárjárás előadása után lépnek fel és 6 táncszámot adnak elő.

* **Rózsa Lili bucsuja.** A szintársulat kiváló primadonnája szombat, vasárnap bucsuzik el a debreceni közönségtől két legjobb szerepében. Szombaton a Dollár Királynőben. Dáisy és vasárnap a Nagymama czimszerepében.

* **Hivatalnok urak.** Földes legújabb nagyhatású színműve lesz a legközelebbi bemutatója a szintársulatnak. Ez a nagyszabású darab majdnem az egész társulat személyzetét foglalkoztatja.

Le Délice

cigaretta-papír és
cigaretta-hüvely

2787

mindenütt kapható.

Mi az ujság?

— Érdekesebb esetek mindenfelől. —

Budapest, május 6.

Meggyilkolt fiu a vonat kerekei alatt.

A közeli Tiszafüredről jelentik, hogy tegnap a tiszafüredi határban a vasúti sínek között megcsönkítva találták egy tizenöt éves fiu holttestét. A fej a törzstől le volt vágva, a vonat kerekei vágta le. A nyomozás megindult az az adatok, amelyek eddig a csendőrség kezében vannak, nem nyújtanak teljes tájékoztatást, hogy véletlen szerencsétlenség, vagy büntény esete forog-e fönn? Van-e oly gyanúok, amelyek nem zárják ki, hogy a fiut előbb agyonütötték és csak azután dobta a vonat elé. A nyomozás folyik.

Wladimir mester kalandja.

A Debreczenben is jól ismert birkozómessternek, Wladimir-nak, pompás kalandja akadt a minap éjjel Nagyváradon, Wladimir csatagolt valahol a nagypiac felé, amikor hirtelen sipolást hallott. — A gyanus éjszakai hangra ügyet se vetett s csak akkor rezzent meg, amikor valaki megszólalt mögötte:

— Hova tetszik sétálni?

A barátságos megszólításra hátrafordult és egy tagbaszakadt, rendőrelenes arcú legényt látott maga előtt.

— Micsoda disznóság, — pattant föl a mester — mi köze neked arra?

De ni, most már hárman voltak a legények és a ki legutoljára jött, biztatta a pajtásait:

— Adjatok neki egy mellest!

Az egyik atyafi erre öklével a mester felé ütött. Wladimir fölfogta az ütést, de fölfogta támadóját is. Fölemelte a tömzsi legényt s hatalmas erővel hajította a pajtásai közé, akik rémülten szaladtak szét.

— Hát most micsinaljang velet? — kérdezte a holtra ijedt merénylőt, miközben a lelkét rázogatta belőle kifelé.

A szerencsétlen flótás kékre válva vándorogott el a cimborái után s csak biztos lőtávolból fenyegetődött a rendőrséggel.

Nagy jégverés az érmelléken.

Nagyváradról táviratozzák, hogy az Érmelléken, a híres bortermő vidéken óriási jégverés volt. A mogyorónyi jégdarabokat még órák múlva is lapátolni lehetett. A szőlőkben és a gyümölcsösökben a jégverés óriási kárt okozott.

Gyermek a vasúti síneken.

Szegedről jelentik: Hétfőn éjszaka a Szatymár és Dorozsma között levő 311. számú vasúti őrház óre keserves sírásra ébredt fel; lámpát gyújtott és a tomboló vihar dacára nekiindult a rettenetes sötétben, ahol az őrházról mintegy 300 lépésnyire, a vasúti síneken egy körülbelül tizenkét éves, rongyos ingbe takart fiúcskát talált, aki reszketett az esőtől és hidegtől. Magával vitte az őrházba, ahol melengette, pálinkával itatta,

hogy magához térjen, de a gyermek a hozzáintézett kérdésekre semmit se válaszolt és folyton jajgatva, kiabálva a földre vetette magát. Az ő jelentést tett a szegedi rendőrség, hova Ferenczy Mátyás rendőralkapitány bevitette, de a gyermek ott is folyton kiabált és mindent összetört, ami kezéig jutott, olyan benyomást keltve, mintha megörült volna. A rendőrség azt hiszik, hogy a gyermek hülye és a szülei úgy akartak tőle megszabadulni, hogy odafektették a vágányokra. A vizsgálat lesz hivatva a rejtélyes esetet kideríteni.

TÁVIRATOK.

Tolnay Kornél a Máv. elnökgazdátja.

Budapest, május 6. Azt az érdekes hírt közlik, hogy a Máv. elnökgazdátjává Tolnay Kornélt fogják kinevezni, kinek kinevezése állítólag már át is ment a minisztertanácsra. Ez a kinevezés a debreczeniek előtt azért is bir érdekességgel, mert Tolnay évekket ezelőtt a debreczeni üzletvezetőség feje volt és még mindig számos kapocs köti Debreczenhez.

Megadták a persa alkotmányt.

Tebriz, május 5. Az endzement ma táviratilag értesítették az alkotmány megadásáról. Két év óta első ízben ünnepelték ma a sah születési napját. Erre a várost kivilágították.

Sikkasztó városi tanácsos.

Pitzburg, május 6. Egy volt bankelnök és városi tanácsost, két más városi tanácsost és három más polgárt a városi közigazgatási szolgálatban elkövetett s rájuk bizonyított megvesztegethetőség miatt másfélévi fogházra és nagy pénzbüntetésre ítélték.

A pornografia ellen.

Arad, május 6. Az aradi ügyészség megkeresésére a rendőrség nagyon sok kereskedő ellen eljárást indított, mert a kirakatokban pornografikus képeket és levelezőlapokat tartottak.

A Yildiz kincsei.

Konstantinápoly, május 6. Yildiz kioszkban talált elrejtett pénzek számlálását még most sem fejezték be és valószínűleg eltart még pár napig. Folyton újabb és újabb pénzletekre bukkanak. Az elrejtett pénzek összege felül mul minden képzeletet.

A szabadkai gyilkosság.

Szabadka, május 6. A szabadkai gyilkosságban a mai nap nem hozott új fordulatot. Haverda Mária és Jáonssy Aladár fogvatartását a törvényszék vádtanácsa meghosszabbította. Egy budapesti bank Haverda Mária vagyonára csődöt kért. Ezt azonban a törvényszék még nem rendelte el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Miládinovics ügyvéd a katonai bíróság előtt. Zágrábból írják: Miládinovics Zsarkó dr. rumai ügyvédet, akit a nagyszerb felségárulási pör utolsó vádlottjaként a múlt hónapban letartóztattak, a napokban Pétervárra szállítják.

Miládinovics ügyvédet egy rumai horvát ember besugása alapján tartóztatták le, állítólag azért, mert Rumából fegyvereket csempészett át Szerbiába és házában macedóniai bandavezéreket, köztük Szkoplakovác vajdát fogadta volna. Ezen vádak alapján, noha a Miládinovicsnál tartott házkutatás alkalmával semmi bizonyítékot nem találtak, a zágrábi törvényszék határozata alapján a pétervárad-i hadbírószék elé állítják.

§ Büntügyi főtárgyalások. 1909. május hó 10-ig az alábbi napokon lesznek tárgyalások: Május hó 7-én pénteken Nagy Ferenc s 3 társa ellen csalás büntette, május hó 8-án szombaton Vadász István s 6 társa ellen erőszakos nemi közönség büntetéseért.

§ Három évi fegyház betöréseért. Notórius betörő, Fekete Demeter állott ma a debreczeni törvényszék előtt. A jeles fickó 17 éves csupán, de többször volt már büntetve és amint kitetszik viselkedéséből, aligha fog a javulás útjára térni. Fekete Demeter február és március havában valósággal rettegésben tartotta a hajdumegyei községeket. Saját külön szisztémája szerint követte el egymásután a betöréseket és lopásokat. A pénzt elitta, elmulatta. Debreczenben került hurokra a ravasz ifju. A Hadházi utcán egy hentesboltot akart kifosztani, de rajtavesztett. A furfangos tolvaj tíz rendbeli büne miatt állott ma délelőtt a bíróság előtt, ahol bevallotta a terhére rótt cselekményeket. A kihallgatott sértettek és a vádlott vallomása között igen csekély eltérés volt. Mindent elvállalt s ezt így indokolta:

— Nekem ugyanis mindegy, elismerek mindent.

A törvényszék Fekete Demetert össze-vissza 3 évi fegyházra ítélte, a melybe megnyugodott. Fekete Demetert Illavára fogják szállítani.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 6.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Bányadt irányzat mellett 6000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: esős.

Buza májusra	14.18—19
Buza októberre	11.78—79
Rozs májusra	—
Rozs októberre	9.28—29
Zab májusra	8.55—56
Zab októberre	7.55—36
Tengeri májusra	7.57—58
Tengeri júliusra	7.82—83
Repce augusztusra	14.90—

Vetések állása. A földművelésügyi miniszterhez beérkezett gazdasági jelentések szerint a májusi eső jó hatással lesz a tavasziakra és ellensúlyozni fogja az ősziéknél mutatkozó hiányokat. A kapásnövények kelésére az esős időjárás kedvezett. A lóhere is meglehetősen. A szőlők telelését sok helyen kedvezőtlennek mondják. A vetések állapotának részletezése a következő: A Duna balpartján az őszi buza nagybára elmaradt fejlődésében. A Duna jobb partján több helyen kiszántás történt. A Tisza jobbpartján többnyire gyenge és csak néhol közepes. A Tisza balpartján a korai buza itt-ott már szárba megy. A Tisza-Maros szögén is sok a gyenge vetés: a kis gazdák kiszámították vetésük egy részét és tengerit

vetettek helyére. A búzánál jobban áll a rozs, bár emiatt is elég panaszt hallani. A tavaszi árpa egyenletesen és sűrűen kelt. A zab a Duna partjain egyenletesen kelt, de néhol csak most vetik. A repce nagyobbára kifagyott, vagy oly rosszul telett, hogy kiszántották. A megmaradt csekély területet elfoglaló repce is gyenge. A tengeri-vetéssel nagyobb részben már elkészültek, a korábban vetett tengeri szépen kell már. Jó fejlődésében bizni lehet. A burgonyát a hegyvidéken még ültetik. Kerti veteményekben, az ország minden részén szerény munkával elég sok vetés történt.

Szállítások a hadseregnek. A kassai 3-ik honvéd parancsnokság pályázatot nyit a munkácsi, szatmári, máramarosszigeti, nagykárolyi és nyiregyházi csapatainak szalma, zab, széna, kőszén és tűzifa szállítására. Az erre vonatkozó hirdetményről bővebb tájékozást nyújt a debreceni kereskedelmi és iparkamara.

A kassai 6-ik hadtest pályázatot nyit, a máramarosszigeti, munkácsi és nyiregyházi csapatainak szalma, széna, zab, kőszén és tűzifa szükségleteire. A szállításról bővebb adatok a kiíró hatóságnál és a debreceni kamaránál szerezhető.

Debreceni piaci árak.

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1909. évi május hó 4-én megtartott heti vásárok árai:

	K f.	K f.
Buza	28.60	29.40
Kétszeres	25.—	21.—
Rosz	18.60	—
Árpa	17.—	—
Zab	17.—	—
Tengeri szemes	15.60	—
Csőves	—	—
Köles	—	—

100 kg.	K f.	K f.
Szalonna sós	128.—	136.—
Szalonna új	128.—	136.—
Háj	140.—	152.—
Zsir	152.—	—
Kihasított sertés	—	—
Sertéshus	—	—
Széna	10.40	—
Széna 100 kg. II. r.	10.—	—

Regény-csarnok.

85. Regény. **A nagy rejtély.**

Ha a társalgást jobban szerette az ember a zenénél, hát beszélgetett. Nem ismertem férfit, sőt mi jóval többet mond, nem ismerem nőt, kit Macallanné társalgása el ne bájolt volna. S azt mondani, hogy ily nő, mint az említett, eleinte kegyetlenül elhanyagoltatott, s aztán meg is gyilkoltatott azon férfi, nem, azon mártyr által, ki itt áll előttünk, ez csaknem annyi, mint ha azt állítanák, hogy a nap soha nem süt déltájban, vagy hogy a menny nincs a föld fölött.

„Oh igen! tudom, hogy Macallanné barátainak levelei azt bizonyítják, hogy a szegény nő keservesen panaszkodott férjére. De emlékezzenek meg, mit mond válaszul e barátinók legjobbjá, legbölcsebbje: „Azt kell hinnem“ írja ő, „hogy tulérezékeny természete tulozza, vagy félreérti azon elhanyagolást, mit férje részéről tapasztal.“ Itt, ezen egy mondatban rejlik az egész igazság! Macallan Eustacéné természete, a költő képzelődő, önkínzásban gyönyörködő természete volt. Halandó szerelme számára sohasem lehetett eléggé gyöngéd, eléggé fennkölt. Csekélységek, melyeket közönségesebb lelkű nők jóformán észre sem vettek volna, e kiválóan érzékeny kedélyű nőnek valódi gyötrelmére szolgáltak. Vannak emberek, kik arra születtek, hogy boldogtalanok legyenek. A szegény elhunyt ezek közé tartozott. Ha ezt mondom, mindent megmagyaráztam.

„Nem! Még hátra van néhány szó.
„Helyén lesz, ha arra is emlékeztetem a tisztelt esküdtészeket, hogy Macallan Eustacéné halála pénz dolgában komoly veszteség volt

férjére nézve. A házassági szerződés alkalmával a férj határozott kívánságára neje egész személyes vagyona saját magára a halál esetében a nő rokonaira iratott. E nagy vagyon jövedelméből tartotta fenn Macallanné a gleninchi ház és kertek fényét s pompáját. Vádolt segédforrásai még édes anyja jövedelmének egy részével is megtoldva, távolról sem voltak elegendők arra, hogy e nagyszerű birtokán megélhessen. Mind e körülményeket kimerítőleg ismerve, határozottan állíthatom, hogy felesége halála a férjét jövedelme két harmadától fosztotta meg. S a kereset azzal vádolja őt, hogy alávaló kegyetlen módon meggyilkolta nejét. — holott minden világi érdeke a feleség életének fenntartását követelte.

„Hasztalan, ha azt kérdik, vajon vádolt és Beaulyné közt vettem-e észre olyasmit, mi egy feleség féltékenységét indokolhatná. Soha sem kísérem Beaulynét figyelemmel és vádoltat soha fel nem háborítottam, hogy felőle beszéljen velem. Vádolt, a mennyire én tudom, egészen ártatlan értelemben, általános bámulója volt a szépnemnek. Hogy Beaulynét többre becsülhette nejénél, ezt nem értem, kivéve, ha tán magánkívüli állapotban volt. De soha sem volt okom hinni vagy észéevenni, hogy ily állapotban van.

(Folyt. köv.)

Donoqán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.
Meglepő szép
tavaszi ujdonságok
érkeztek
női divatkelmékben, Voile de laine,
selyem szövetek, ruha vásznakban.
Óriási választék napernyőkben

A kiváló bőr- és lítiumos gyógyforrás
SALVATOR
vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.
Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lápföldi Salvator-Jeruzs Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsraktár 8.

Eladó birtok.

Egy 25 holdas fancsikai kaszáló (fekete homok talaju)

eladó.

Értekezhetni lehet: **Dr. MÁRTON RÁLMÁN** ügyvédnél,
Piac-utca 44. sz. a.

Tekintetes Nagy Lajos urnak,
az „Első Debreceni Hirdetési Nagyvállalat“ tulajdonosának
DEBRECENBEN, Csapó-utca 13. sz.
A Debreczenben, Eötvös-u. 3. sz. alatt levő házastelkünk eladása érdekében kifejtett tevékenységéért fogadjuk elismerésünket. Tisztelettel
Özv. Dr. Orbán Józsefné.
Özv. Dr. Bacsoni Lajosné.

Schicht szarvasszappana
a
legjobb

Fehérneműm! Irigyelik,
Benné egy folt sem létezik;
S hogy oly szép fehér,
Megmondom miér!
Szappant csakis Schichttől vegyen,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó, anya
leányának a kelengyén kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni: „Ovd fehérneműdet a közönséges, jöllehetősé szappanoktól. Csakis Schicht szarvasszappannal moss, akkor finom selymes váznaid, a kényes csipkék és púha flanelk, valamint a többi fehérneműd is, legyen az fehér vagy színes, finom vagy durva, olyan marad mint az új, mert Schicht szarvasszappana kiméli és konserválja a szövetet. Ha minden tisztítási célra kizárólag Schicht szarvasszappant fogod használni új otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz magadnak megtakarítani.“
Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiabé,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható
KONTSEK GÉZA
fűszer és cseméje kereskedésében
:: DEBRECZEN, Kossuth-utca. ::

Szalmakalap lakk

minden színben kapható

Neumann Gyula

festékkirálynál

Hatvan-utca 8.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Tégláégetőket, tetőcserép-
gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnézitgyárakat,
mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket,
kazánbefalazásokat.

Minden olvasónknak egy főnyereményt!

Már ősrégi időktől fogva az emberek arra törekedtek, hogy mesterséges
uton aranyat készítsenek, de nem értek célt. Ma már nem kell ezen törni a fejün-
ket. Ön vesz egy osztálysorsjegyet a **Dörge Frigyes bankban Budapesten** és
aranyban fizeteti ki magának a főnyereményt. Ezer, ezer ember tett így és meg-
gazdagodott. Miért ne sikerülne ez Önnek is?

Ez alkalommal megint **tizennégy millió 459,000 korona** kerül kisorso-
lásra és egyetlen egy sorsjeggyel már

EGY MILLIÓ KORONÁT

lehet nyerni. A következő huzás **1909. május 19. és 21-én** lesz.

Rendelje meg ezen szerencsevignettán álló számot és írja azt pontos cím-
vel együtt a postautalvány szelvényére.

A sorsjegyek ára :

Egész 12.— kor.

Fél 6.— „

A sorsjegyek ára :

Negyed 3.— kor.

Nyolcad , 1.50 „

De rendeljen azonnal, mielőtt eltenné ezt az ujságot, különben elkésik! Ez
pedig nagy kár volna, mert önönmagát károsítja meg, aki nem vesz Dörge-sors-
jegyet. Ezt eléggé bizonyítják az országnak ezen legszerencsésebb és legnépsze-
rűbb főgyűjtődéjének folyton ismétlődő és a maguk nemében páratlan, óriási nye-
remény-sikerei. Postautalványok és levelek a következő cím alá küldendők: **Dörge**
Frigyes bank r. t., III. szakasz, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és béli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.